

بررسی وضعیت جمع آوری، بازیافت و دفع زباله‌های شهری اردبیل

سارامهدی زاده^۱، سودابه علیزاده مطبوع^۲، الناز عطایی دولت آباد^۲، مرتضی عالیقدری^۳

۱. دانشکده محیط زیست و انرژی دانشگاه آزاد اسلامی واحد علوم و تحقیقات تهران، تهران، ایران

۲. دانشکده بهداشت دانشگاه علوم پزشکی اردبیل، اردبیل، ایران

۳. نویسنده مسئول: گروه مهندسی بهداشت محیط دانشکده بهداشت دانشگاه علوم پزشکی اردبیل، اردبیل، ایران

E-mail: m.alighadri@arums.ac.ir

زمینه و هدف: فرآیند جمع آوری، بازیافت و دفع زباله‌های شهری از مهم‌ترین عناصر مدیریت پسماندها است و عملکرد نادرست در این خصوص علاوه بر صرف هزینه، آلودگی محیط زیست و تهدید سلامتی جامعه را به همراه دارد. این مطالعه با هدف تعیین وضعیت جمع آوری، بازیافت و دفع زباله‌های شهری اردبیل در سال ۱۳۹۰ - ۱۳۸۹ انجام گرفت.

روش کار: در این مطالعه توصیفی (مقطعی) داده‌ها از طریق مشاهده وضع موجود فرآیند جمع آوری، بازیافت و دفع زباله‌های شهری اردبیل، مصاحبه، تکمیل پرسشنامه و آنالیز فیزیکی زباله‌های شهری، جمع آوری و مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفت.

نتایج: سرانه تولید زباله‌های شهری اردبیل ۷۹۵ گرم و درصد وزنی مواد فسادپذیر ۷۳/۱۲٪ - ۶۲/۳۵٪ بود. چگالی زباله‌های شهری در محدوده ۲۵۰ - ۱۸۹/۲۰ کیلوگرم بر مترمکعب تعیین گردید. نتایج حاصل از تکمیل پرسشنامه در یکی از مناطق شهری نشان داد که ۹۱/۴۳٪ منابع تولید پسماندها، منازل مسکونی است. ۵۰/۷۲٪ خانوارها از سطل پلاستیکی ساده با کیسه زباله جهت ذخیره پسماند در محل تولید استفاده می‌کردند. ۸۴/۳۴٪ خانوارها زباله‌های تولیدی را جلوی درب محل تولید می‌گذاشتند. ۹۶٪ خانوارها از وجود پسماند ویژه در زباله‌های تولیدی بی‌اطلاع بودند. پسماندهای پزشکی با زباله‌های شهری جمع آوری و دفع می‌گردید. ایستگاه انتقال زباله از تجهیزات کافی برخوردار نبود. نبود برنامه جهت بازیافت زباله‌ها و جداسازی غیربهداشتی برخی از اجزای زباله توسط مردم وعدم آماده سازی محل دفن و تجهیزات ناکافی موجود در آن و تلنبار زباله در محل دفع، سایر نتایج مطالعه بود.

نتیجه گیری: فرآیند جمع آوری، بازیافت و دفع زباله‌های شهری اردبیل از لحاظ بسیاری از شاخص‌ها مطلوب نمی‌باشد و نیاز به تغییرات اساسی در زمینه‌های علمی، فرهنگی و زیست محیطی دارد.

واژه‌های کلیدی: جمع آوری، بازیافت، دفع، زباله، اردبیل